

1. KOLOKVIJ
IZ METODOLOGIJE DRUŽBOSLOVNEGA RAZISKOVANJA (primer)
(FDV, 1. april 2022)
A

Ime, priimek: _____
! _ ! _ ! _ ! _ ! _ !

vpisna št.:

I. PRI VSAKEM VPRAŠANJU SO PONUJENI ŠTIRJE ODGOVORI. PRAVILEN JE SAMO EN ODGOVOR. OBKROŽITE ČRKO

PRED ODGOVOROM, ZA KATEREGA MENITE, DA JE PRAVILEN. (vprašanja za 1 točko)

1. KAJ JE TEMELJNI CILJ IZKUSTVENIH ZNANOSTI?

a. izgraditev popolnega logičnega sistema	c. pojasnitev pojavov v realnem svetu
b. potrjevanje teorij z izkustvenimi podatki	d. preverjanje hipotez

2. S POJMOM "METODA" V ZNANOSTI NA SPLOŠNO MISLIMO NA...

a. zbiranje podatkov	c. postopke za pridobitev novega znanja
b. operacionalizacijo teoretskih pojmov	d. analizo podatkov

3. KATERI OD ELEMENTOV ZNANSTVENE TEORIJE PREDSTAVLJA KLJUČNI INSTRUMENT POJASNJEVANJA POJAVOV?

a. dejstvo	c. spremenljivka
b. zakon	d. pojem

4. DEDUKTIVNA STRUKTURA ZNANSTVENE TEORIJE POMENI,...

a. da je teorija nastala po deduktivni poti	c. da je teorija nastala po intuitivni poti
b. da teorija povezuje zakone v deduktivni sistem	d. da so znanstveni zakoni rezultat dedukcije

5. NA KAJ SE PREDVSEM NANAŠA POJEM ZNANSTVENA "PARADIGMA"?

a. raziskovalni načrt	c. spoznavnoteoretska izhodišča raziskovanja
b. teoretski okvir raziskave	d. hipotetična izhodišča raziskave

6. KAKŠNO JE TEMELJNO STALIŠČE POZITIVISTOV O ODNOSU MED NARAVOSLOVJEM IN DRUŽBOSLOVJEM?

a. glede raziskovalnih metod se sploh ne razlikujeta	c. bistveno se razlikujeta glede vseh raziskovalnih metod
b. v družboslovju ni možen eksperiment	d. skupna so temeljna načela znanstvenega spoznavanja

7. Z ZAHTEVO, DA JE TREBA DRUŽBENE POJAVE OPAZOVATI KOT STVARI JE *E. DURKHEIM* MISLIL...

a. da so družbeni pojavi fizični predmeti	c. da družbene pojave raziskujemo z eksperimentom
b. da so družbeni pojavi neodvisni od opazovalca	d. da so družbeni pojavi rezultat delovanja posameznikov

8. KATERI KONCEPT SPOZNAVANJA V DRUŽBOSLOVJU UTEMELJUJE *W. DILTHEY*, KO GOVORIJO, DA SE "DRUŽBENE POJAVE OPAZUJE OD ZNOTRAJ"?

a. pojasnjevanje	c. razumevanje
b. vrednotenje	d. opisovanje

9. RAZISKOVALEC, KI HOČE BITI OBJEKTIVEN...

a. mora zagotoviti preverljivost	c. se mora omejiti na pojavnost
b. mora iz raziskovanja izločiti vrednote	d. ne sme posegati v raziskovano okolje

10. V RAZISKOVALNEM PROCESU S TERMINOM "KONCEPTUALIZACIJA" OZNAČUJEMO...

a. izbor raziskovalnih metod	c. odkritje raziskovalnega problema
b. opredelitev enote analize	d. opis in razčlenitev teoretskih pojmov

11. V RAZISKAVI PROCES PREHODA OD TEORIJE K MERJENJU REALNIH POJAVOV IMENUJEMO...

a. dimenzioniranje	c. interpretacija
b. eksploracija	d. operacionalizacija
-

-
12. O ASIMETRIČNI ZVEZI MED DVEMA SPREMENLJIVKAMA GOVORIMO V PRIMERU...
- a. nelinearne zveze
 - b. nepopolne zveze
 - c. vzročnosti
 - d. negativne korelacije
-
13. KOLIKO SPREMENLJIVK MORA VSEBOVATI HIPOTEZA Z VZROČNO VSEBINO?
- a. najmanj tri
 - b. najmanj dve
 - c. natanko eno
 - d. natanko tri
-
14. V OKVIRU RAZISKOVANJA DRUŽBENE ZAVESTI JE BILA POSTAVLJENA HIPOTEZA: *VPLIV SLOJEVSKE PRIPADNOSTI NA EGALITARNOST POSAMEZNIKA JE V SISTEMIH Z RAZLIČNO VLADAJO- ČO IDEOLOGIJO RAZLIČEN. PRI TEM JE TREBA UPOŠTEVATI TUDI OSEBNOSTNE POTEZE POSAMEZNIKA*.
KATERI POJAV V HIPOTEZI PREDSTAVLJA ODVISNO SPREMENLJIVKO?
- a. slojevska pripadnost
 - b. egalitarnost
 - c. ideologija
 - d. osebnostne poteze
-
15. GLEDE NA MESTO V PROCESU RAZISKOVANJA, LAHKO SPREMENLJIVKE OZNAČIMO KOT...
- a. izhodišče konceptualizacije
 - b. razčlenitev teoretskih pojmov
 - c. zunanje lastnosti opazovanih pojavov
 - d. rezultat posploševanja
-
16. KAKŠNI SO INDIKATORJI V ODNOSU DO SPREMENLJIVK?
- a. bolj abstraktni
 - b. manj zanesljivi
 - c. bolj kompleksni
 - d. bolj konkretni
-
17. KAKŠNO LESTVICO PREDSTAVLJA VPRAŠANJE, V KATEREM SPRAŠUJEMO PO VIŠINI DOHODKA IN ANKETIRANCI KOT ODGOVOR NAVAJAJO ZNESEK V TOLARJIH?
- a. razmernostno
 - b. absolutno
 - c. nominalno
 - d. ordinalno
-
18. LESTVICE, KI SO SESTAVLJENE IZ VEČJEGA ŠTEVILA VPRAŠANJ ("ITEM-ov")...
- a. povečujejo možnost napak
 - b. povečujejo pristranost
 - c. zmanjšujejo pristranost
 - d. zmanjšujejo zanesljivost
-
19. KAJ RAZUMEMO S POJMOM VELJAVNOST MERSKE LESTVICE?
- a. ujemanje rezultatov merjenja s postavljenimi hipotezami
 - b. odgovor na vprašanje, ali z lestvico merimo teoretski koncept, ki smo ga želeli meriti
 - c. dejstvo, da ob drugem merjenju dobimo isti rezultat
 - d. dejstvo, da podatki, ki smo jih dobili z uporabo lestvice, omogočajo preverjanje raziskovalnih hipotez
-
20. KAKŠNA JE THURSTONOVA LESTVICA GLEDE NA RAVEN ZAHTEVNOSTI MERJENJA?
- a. ordinalna
 - b. intervalna
 - c. razmernostna
 - d. nominalna
-
21. KATERI TIP VELJAVNOSTI POMENI PREVERJANJE LOGIČNE IZPELJAVE MERSKEGA POSTOPKA IZ TEORETSKEGA IZHODIŠČA?
- a. pragmatična veljavnost
 - b. veljavnost konstrukta
 - c. kriterijska veljavnost
 - d. vsebinska veljavnost
-
22. ZA UGOTAVLJANJE ZANESLJIVOSTI SESTAVLJENE MERSKE LESTVICE BI...
- a. izvedel več meritev na različnih enotah
 - b. izvedel eksperiment
 - c. preizkusil notranjo konsistentnost lestvice
 - d. izvedel ekspertsko oceno rezultatov merjenja
-

II. ODGOVORE VPIŠITE NA ČRTO ALI V PRAZEN PROSTOR. (vprašanja za 3 točke)

23.	KAKŠNA JE STRUKTURA (POTEK) PROCESA ZNANSTVENEGA SPOZNAVANJA, KI JE PO PREPRIČANJU POZITIVISTOV ENOTEN ZA VSE ZNANOSTI - TAKO ZA DRUŽBOSLOVJE KOT ZA NARAVOSLOVJE?
-----	--

24.	POJASNITE, NA KAJ V OKVIRU RAZUMEVANJA OBJEKTIVNOSTI MISLIMO S POJMOM PREVERLJIVOSTI RAZISKOVANJA!
-----	--

25.	V PROVESU MERJENJA SO ENOTE OPAZOVANJA <i>POLITIČNE STRANKE</i> . ZA VSAKEGA OD SPODAJ NAVEDENIH TIPOV LASTNOSTI NAVEDITE PO EN PRIMER, KI SE NANAŠA NA POLITIČNE STRANKE! a. analitična lastnost: _____ b. strukturalna lastnost: _____ c. globalna lastnost: _____
-----	---

26.	PRIKAŽITE RAZLIKO MED MERJENJEM NA <i>ORDINALNI</i> RAVNI IN MERJENJEM NA <i>INTERVALNI</i> RAVNI!
-----	--

III. VPRAŠANJE ZA 6 TOČK

27. POJASNITE RAZMERJE MED VREDNOTAMI IN OBJEKTIVNOSTJO DRUŽBOSLOVNEGA RAZISKOVANJA! PRI TEM ŠE POSEBEJ POKAŽITE PRISPEVEK MAXA WEBRA!